

ДОКЛАД

за

оценка за степента на въздействие на инвестиционно предложение: „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Възложител:
Вълка Петкова Грибачева

Август, 2024 г.

Изготвили доклада:

Павел Любенов Пандърски, магистър еколог

(Подпис)

Калин Велков Велев, магистър биолог

(Подпис)

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Анотация на инвестиционното предложение.....	7
2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”.....	8
3. Описание на елементите на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитена зона BG0000289 „Трилистник” или нейните елементи.....	9
4. Описание на защитена зона BG0000289 „Трилистник”, местообитанията, видовете и целите на опазването ѝ, и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на инвестиционното предложение.....	9
5. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитена зона BG0000289 „Трилистник”.....	16
а) описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху типове природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитена зона BG0000289 „Трилистник”.....	19
б) описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху целостта на защитена зона BG0000289 „Трилистник” с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение.....	35
6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитена зона BG0000289 „Трилистник” и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони, в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки.....	38
7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, включително нулева алтернатива.....	40
8. Картен материал с местоположението на всички елементи на инвестиционното предложение спрямо защитена зона BG0000289 „Трилистник” и нейните елементи.....	41
9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 2241	
10. Наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 от ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на защитена зона BG0000289 „Трилистник” ще бъде значително увреден от реализирането на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение.....	42
11. Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация.....	42
12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3.....	43
13. Използвани източници на информация.....	43
13.1. Нормативни документи.....	43
13.2. Литература.....	43
13.3. Електронни източници.....	44

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Съкращения използвани в доклада

ДВ	Държавен вестник
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитена зона
ИП	Инвестиционно предложение
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
Наредба за ОС (НУРИОС)	Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
ОВОС	Оценка на въздействие върху околната среда
ПИ	Поземлен имот
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПС	Природозащитно състояние
РИОСВ	Регионалната инспекция по околната среда и водите
СФ	Стандартен формуляр на защитена зона

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Списък на фигурите:

Фигура 1. Местоположение на ИП

Фигура 2. Граници на ПИ 73122.4.1 и ЗЗ BG0000289 „Трилистник”

Фигура 3. Карта с местоположението на Защитена зона BG0000289 „Трилистник”

Списък на таблиците:

Таблица 1. Типове природни местообитания, предмет на опазване в защитена зона BG0000289 „Трилистник” и оценка на зоната за тях

Таблица 2. Животински видове, предмет на опазване в защитена зона BG0000289 „Трилистник” и оценка на зоната за тях

Таблица 3. Отрицателни въздействия върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”

Таблица 4. Положителни въздействия върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”

Таблица 5. Сметчаващи мерки за намаляване на въздействието от реализирането на ИП върху предмета на опазване на защитена зона BG0000289 „Трилистник”

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Настоящият доклад е изготвен съгласно *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)*, обнародван в Държавен вестник (ДВ) бр. 77 от 9 август 2002 г. и последно изменен в ДВ бр. 102 от 08 декември 2023 г. и *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (НУРИОС)*, обнародвана в ДВ бр. 73 от 11 септември 2007 г. и последно изменена и допълнена в ДВ бр. 106 от 15 декември 2021 г., както и съгласно *Решение на Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Пловдив с № Пд-ОС-3/2024 г.*

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

1. Анотация на инвестиционното предложение

Разглежданото инвестиционно предложение (ИП) е свързано с почистване на самозалесила се земеделска земя в поземлен имот с идентификатор 73122.4.1, местност „Кум тепе“, землище на с. Трилистник, общ. Марица, обл. Пловдив с обща площ 4611 кв. м. от дървесна и храстова растителност.

Поземлен имот 73122.4.1 е с трайно предназначение на територията „земеделска“ и начин на трайно ползване „нива“.

Възложителят е декларирал пред изпълнителният директор на Изпълнителна агенция по горите, че желае да ползва като земеделска територия, поземлен имот с идентификатор 73122.4.1, местност „Кум тепе“, землище на с. Трилистник, общ. Марица, обл. Пловдив.

По данни на ДЛС-Тракия от 2021 г. поземлен имот с идентификатор 73122.4.1, местност „Кум тепе“, землище на с. Трилистник попада в подотдел 227 „Ъ1“, с площ 0,4 ха, представлява издънково насаждение със състав: полски бряст 7, летен дъб 3, на възраст 40 години, пълнота 0,3; мекиш 6, дрян 2, глог 2, възраст 30 години, пълнота 0,5.

Реализацията на инвестиционното предложение предвижда изсичане и изкореняване на гореописаното издънково насаждение.

Фигура 1. Местоположение на ИП

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Фигура 2. Граници на ПИ 73122.4.1 (син контур) и 33 BG0000289 „Трилистник” (зелено)

Поземлен имот 73122.4.1 се намира в периферията на горски масив, с наличен пътен достъп по южната му граница. Имотът отстои на около 2 км североизточно от с. Трилистник, 3 км южно от с. Стряма и 0,4 км северно от автомагистрала „Тракия”.

Попада почти изцяло на територията на защитена зона BG0000289 „Трилистник” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Около 235 м² от югоизточния му край са извън зоната. Инвестиционното предложение не противоречи на забраните, определени със заповедта за обявяване на защитаната зона.

2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”

Съгласно параграф 3, т. 10 от Наредбата за ОС, „кумулятивни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, независимо от кого са осъществявани тези планове, програми и проекти/инвестиционни предложения. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Към момента в публичните регистри по ОВОС и ЕО не са налични данни за дейности, имащи сходен ефект с разглежданото ИП. Касае се за промяна на местообитания – от издънков широколистен участък, в терен за земеделско ползване (нива/пасище/ливада/градина). Засегнатата територия от зоната ще е приблизително 0,44 ха, което се равнява на 0,07% от площта ѝ.

3. Описание на елементите на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитена зона BG0000289 „Трилистник” или нейните елементи

Инвестиционното предложение предвижда почистване на самозалесила се земеделска земя.

Премахването на дървесната и храстова растителност ще се извършва чрез моторни резачки, а за извозването на материала ще се използва транспортна техника, която ще се придвижва по съществуващ черен път до имота. При тези дейности се очаква загуба на отделни дървета и храсти, както и отпъкване на част от терена. Възможна е загуба на част от безгръбначната фауна обитаваща терена.

По време на премахването и извозването на растителността се очаква шумово замърсяване, което може да окаже безпокойство върху чувствителните към това въздействие животински видове, обитаващи близките на имота околности. За ограничаване на ефекта от това въздействие, се предвижда дейностите да се извършат в максимално кратък срок и извън размножителния период на повечето консервационно значими видове.

В резултат на реализирането на ИП, ще се промени и типа местообитание в имота – от горско в земеделско. Това би оказало положително влияние върху част от видовете, предмет на опазване от зоната.

Към момента, в района на ИП не са известни други дейности с подобен характер, както и такива, от които да се очаква кумулативен ефект върху зоната или елементите ѝ на опазване.

4. Описание на защитена зона BG0000289 „Трилистник”, местообитанията, видовете и целите на опазването ѝ, и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на инвестиционното предложение

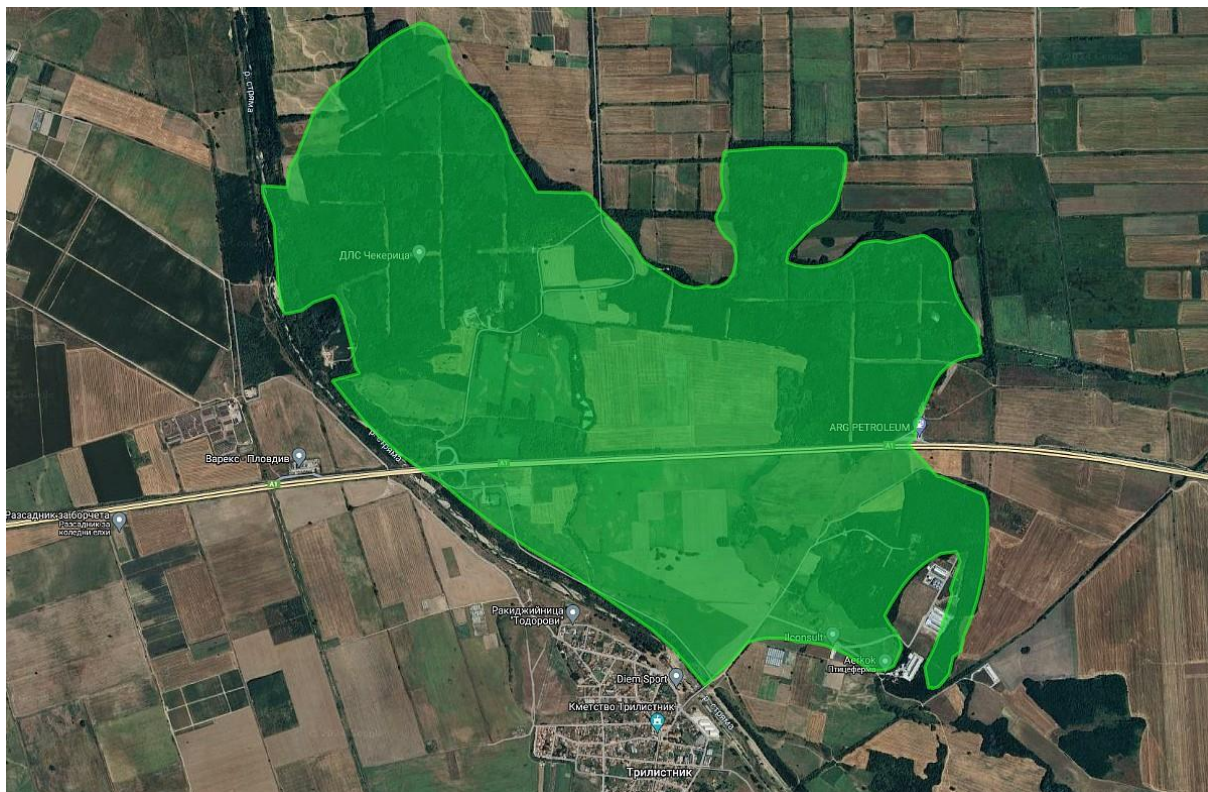
Защитена зона BG0000289 „Трилистник” е обявена със Заповед на Министъра на околната среда и водите с № РД-340 от 31-и март 2021 г, обнародвана в Държавен вестник (ДВ), бр. 54 от 29-и юни 2021 г.

Определена е, като тип “В” – защитена зона по Директива 92/43/ЕИО за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна. Общата ѝ площ е 616,96 ха. Обхваща район от Горнотракийската низина, северно от с. Трилистник, обл. Пловдив, със запазени естествени широколистни гори с неголеми водни площи в тях, както и открити тревисти терени.

Зоната е разположена на територията на област Пловдив, общини „Марица” и Раковски.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Фигура 3. Карта с местоположението на Защитена зона BG0000289 „Трилистник” (зелено)

Съгласно стандартния формуляр (СФ) на защитена зона BG0000289 „Трилистник” територията ѝ е с хабитатно покритие от следните класове:

- **N10** (влажни ливади, пасища): 30,0%;
- **N15** (други обработваеми земи): 20,0%;
- **N16** (широколистни листопадни гори): 45,0 %;
- **N20** (изкуствен горски монокултури - напр. насаждения от тополи или екзотични дървета): 5,0%;

Съгласно Заповедта за обявяване на защитена зона BG0000289 „Трилистник”, предмет на опазване са б типа природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и местообитания, популации и разпространение на 14 животински вида по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР, съответно от Приложения I и II на Директива 92/43/ЕИО.

Данни за състоянието им според СФ на зоната са дадени в таблици 1 и 2.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Таблица 1. Типове природни местообитания, предмет на опазване в защитена зона BG0000289 „Трилистник” и оценка на зоната за тях (Източник: Стандартен формуляр на зоната, актуализиран през 11.2021 г.)

Типове природни местообитания от Приложение I на ЗБР		Оценка на зоната			
Код и име	Площ (ha)	Представителност	Относителна площ	Степен на опазване	Цялостна оценка
3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от <i>Chara</i>	0,27	A	C	A	A
3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	0,63	A	C	A	A
6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алтийския пояс	1,48	C	C	C	C
6510 Низинни сенокосни ливади	10,29	C	C	C	C
91F0 Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	97,94	A	C	A	A
91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори	5,01	C	C	C	C

Легенда:

Представителност: **A** – отлична; **B** – добра; **C** – значителна.

Относителна площ (площта на природното местообитание в зоната, отнесена към общата площ, на която местообитанието е представено в страната): **A** - $100 \geq p > 15\%$; **B** - $15 \geq p > 2\%$; **C** - $2 \geq p > 0\%$.

Степен на опазване (съхранение): **A** – отлично; **B** – добро; **C** – средно или намалено.

Цялостна оценка (стойност): **A** – отлична; **B** – добра; **C** – значима.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Таблица 2. Животински видове, предмет на опазване в защитена зона BG0000289 „Трилистник” и оценка на зоната за тях (Източник: Стандартен формуляр на зоната, актуализиран през 11.2021 г.)

Вид - код и име	Популация в зоната					Оценка на зоната			
	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Популация	Опазване	Изоляция	Цялостна оценка
		Мин.	Макс.						
Бозайници (Mammals)									
1335 Лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	р	2	2	с	V	C	B	C	A
2635 Пъстър нор (<i>Vormela peregusna</i>)	р	-	-	-	P	C	B	C	B
Влечуги (Reptiles)									
1219 Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	р	-	-	l	P	C	C	C	C
1217 Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	р	-	-	l	P	C	C	C	C
1220 Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	р	3	3	l	V	C	A	C	B
5194 Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)	р	-	-	l	P	C	A	C	B
Земноводни (Amphibians)									
1171 Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	р	1	1	l	V	C	A	C	B
1188 Червенокоремна бумка (<i>Bombina bombina</i>)	р	-	-	l	P	C	A	C	B
Риби (Fish)									
5088 Маришка мряна (<i>Barbus cyclolepis</i>)	р	-	-	-	P	C	B	C	C
1149 Обикновен щипок (<i>Cobitis taenia</i>)	р	10 806	10 806	i	R	C	B	B	C
1146 Балкански щипок (<i>Sabanejewia aurata</i>)	р	192	192	i	R	C	A	C	A
Безгръбначни (Invertebrates)									
1083 Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	р	3558	7001	i	R	C	C	C	C
1088 Обикновен сечко	р	-	-	-	R	C	C	C	C

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

(<i>Cerambyx cerdo</i>)									
1089 Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	p	12 087	14 040	-	R	C	C	C	C

Легенда:

Тип: **p** - местни популации (намираат се в зоната през цялата година - немигриращи видове или растения, постоянна популация от мигриращи видове);

Единица: **c** – брой колонии; **i** – брой индивиди; **I** – брой находища;

Категория на плътността: **R** – редки; **V** – много редки; **P** – налични.

Популация (представителност) (размер и плътност на популацията на вида, обитаваща зоната, в сравнение с популациите, представени в границите на националната територия): **A** – отлична; **B** – добра; **C** – значителна; **D** – незначително наличие.

Опазване (степен на съхранение на характерните особености на природните местообитанията, които са важни за разглежданите видове, и възможности за възстановяване): **A** – отлично; **B** – добро; **C** – средно или намалено.

Изоляция (степен на изолация на популацията, присъстваща в зоната по отношение на естествения обхват на видовете): **A** – (почти) изолирана популация; **B** – неизолирана популация, но на границите на ареала на разпространение; **C** – неизолирана популация в рамките на разширен ареал на разпространение.

Цялостна оценка (стойност): **A** – отлична; **B** – добра; **C** – значима.

Целите, за които е обявена защитена зона BG0000289 „Трилистник” са:

- опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в таблица 1, местообитанията на посочените в таблица 2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Континенталния биогеографски регион;
- увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природно местообитание с код 6510;
- подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 6430, 6510, 91F0 и 91M0;
- подобряване на местообитанията на видовете голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);
- при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в таблица 1, местообитания на посочени в таблица 2 видове и техни популации.

Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания и видовете от таблици 1 и 2, за които са определени цели за подобряване.

Съгласно СФ на защитена зона BG0000289 „Трилистник”, заплахите, натиска и дейностите с въздействие върху нея са отразени в таблици 3 и 4.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Таблица 3. Отрицателни въздействия върху защитена зона BG0000289 „Трилистник” (Източник: Стандартен формуляр на зоната, актуализиран през 11.2021 г.)

<i>Заплахи и натиск (код и вид)</i>	<i>Замърсяване (код и вид)</i>	<i>Външно/вътрешно за зоната</i>
<u>Въздействия с голяма важност</u>		
D01.02 Пътища, шосета	-	вътрешно
E02 Промислени или търговски зони	-	външно
F03.01 Лов	-	вътрешно
<u>Въздействия със средна важност</u>		
A04 Паша	-	вътрешно
D01.05 Мост, виадукт	-	вътрешно
<u>Въздействия с ниска важност</u>		
B02.02 Разчистване на горите	-	вътрешно
D02.01 Електропроводи и телефонни линии	-	вътрешно
D02.02 Тръбопроводи	-	вътрешно

Таблица 4. Положителни въздействия върху защитена зона BG0000289 „Трилистник” (Източник: Стандартен формуляр на зоната, актуализиран през 11.2021 г.)

<i>Дейности (код и вид)</i>	<i>Замърсяване (код и вид)</i>	<i>Външно/вътрешно за зоната</i>
<u>Въздействия с голяма важност</u>		
B02.04 Отстраняване на мъртви и умиращи дървета	-	вътрешно
F03.01 Лов	-	вътрешно
<u>Въздействия със средна важност</u>		
A04 Паша	-	вътрешно
<u>Въздействия с ниска важност</u>		
B02.02 Разчистване на горите	-	вътрешно
D02.01 Електропроводи и телефонни линии	-	вътрешно
D02.02 Тръбопроводи	-	вътрешно

Съгласно Заповедта за обявяване на защитена зона BG0000289 „Трилистник”, в границите ѝ се забранява:

- провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища и регламентираните за това места;
- движение на мотоциклети, ATV, UTV и бъгита извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;
- търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали); забраната не се прилага в случаите, в които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник“

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

има започната процедура за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване, и/или за предоставяне на концесия за добив по Закона за подземните богатства и по Закона за концесиите, или е започнала процедура за съгласуването им по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от ЗБР, или е подадено заявление за регистриране на търговско откритие;

- промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива;
- премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива, освен в случаите на премахванена инвазивни чужди видове дървета и храсти;
- употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;
- употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери и изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, эпизоотия, епидемия или при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове;
- използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);
- използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;
- палене на стърнища, слогове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;
- паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост;
- добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50% от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета.

При изготвянето на настоящия Доклад са взети предвид всички налични на авторите данни за състоянието на природните местообитания и тези на видовете,

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

предмет на опазване от защитена зона BG0000289 „Трилистник”, включително теренни посещения, като тази информация е използвана за анализиране на параметрите на инвестиционното предложение и евентуалните въздействия от него върху защитената зона, като цяло, и върху всеки един от компонентите ѝ.

5. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитена зона BG0000289 „Трилистник”

При описанието и анализа на степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на ЗЗ BG0000289 „Трилистник” са взети предвид наличните данни от страницата на Натура 2000 към сайта на МОСВ: <https://natura2000.egov.bg>. Площта на засегнатите местообитания е определена, чрез получени от МОСВ пространствени данни (.shp-шейп файлове в координатна система WGS 1984 UTM Zone 35N) и в последствие анализирани със софтуер QGIS v.3.18. За уточняване на границите на защитената зона са използвани пространствени данни от досието ѝ в горепосочената интернет страница на МОСВ.

При извършването на оценката за степента на въздействие на ИП върху природните местообитания и животинските видове, предмет на опазване от зоната, са използвани данни за местоположението им, представителността и природозащитното им състояние (ПС) в границите на зоните и в мрежата от Натура 2000 от СФ и Проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I".

При териториална отдалеченост на местообитание спрямо местоположението на ИП приемаме, че не съществува въздействие върху него от реализирането му. За всички останали случаи се придържаме към подхода за оценка на влиянията и заплахите, използван в схемите за мониторинг на видовете, предмет на опазване от мрежата Натура 2000. Съгласно него се използват следните скали за оценка:

А) Време на действие:

- действа понастоящем: стойност 3;
- възможно е да въздейства за кратък период (период от 6 години): стойност 2;
- възможно е да въздейства за дълъг период (период от 12 - 24 години): стойност 1;
- действие в миналото с малка вероятност да се повтори: стойност 0.

Б) Обхват:

- цялата популация/площ на местообитанието (>90%): стойност 3;
- по-голямата част от популацията/площта на местообитанието (50 - 90%): стойност 2;
- част от популацията/площта на местообитанието (10 - 50%): стойност 1;
- ограничен брой индивиди/малка площ на местообитанието (<10%): стойност 0.

В) Интензивност :

- бързо влошаване (>30% за 10 години): стойност 3;
- умерено влошаване (10 - 30% за 10 години): стойност 2;
- бавно влошаване (1 - 10% за 10 години): стойност 1;
- слабо влошаване (< 1% за 10 години): стойност 0.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Импактна оценка на влияние/заплаха = А + Б + В. Получените импактни оценки се тълкуват, както следва:

- ниска обща стойност: 0 – 3 (= незначително въздействие);
- средна обща стойност: 4 – 5 (= средно въздействие);
- висока обща стойност: 6 – 7 (= значително въздействие);
- много висока обща стойност: 8 – 9 (= значително въздействие).

Предвид настоящото оценяване на дейностите, цел на реализирането на ИП, които се предполага да бъдат осъществени със сигурност, оценката за време на действие приемаме константно за (3).

Оценките за обхват и интензивност са индивидуални за всеки конкретен случай, в зависимост от процента на засягане.

Пример 1: при засягане от ИП на местообитание/популация равняваща се на 0,5% от тези в зоната оценката на въздействието се формира по следния начин: А (стойност 3) + Б (стойност 0) + В (стойност 0) = ниска обща стойност (3) (= незначително въздействие).

Пример 2: при засягане от ИП на местообитание/популация равняваща се на 15% от тези в зоната оценката на въздействието се формира по следния начин: А (стойност 3) + Б (стойност 1) + В (стойност 0) = средна обща стойност (4) (=средно въздействие).

През 2024 г. бяха извършени посещения на територията, като целта им бе да се определи на терен състоянията на природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване от защитената зона, намиращи се във и близките околности на засегнатия имот.

Дървесната растителност в засегнатата територия отговаря на описаното от ДЛС-Тракия – издънково насаждение със състав: полски бряст 7, летен дъб 3, на възраст 40 години, пълнота 0,3; мекиш 6, дрян 2, глог 2, възраст 30 години, пълнота 0,5.

Наличието на летен дъб не е обилно. Структурата на дървесния етаж не е хомогенна, като преобладават гъсти обраствания от млади индивиди, предимно на полския бряст. По този признак, както и липсата на достатъчно възрастни дървета, гористия участък в имота се различава от околните такива, в които показателите са по близки до природно местообитание 91F0.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Изглед към растителността по южната граница на ПИ 73122.4.1

Растителност в ПИ 73122.4.1

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Растителност в ПИ 73122.4.1

За периода на посещенията, върху проучваната територия не бяха установени растителни и животински видове предмет на опазване от 33 BG0000289 „Трилистник”.

а) описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитена зона BG0000289 „Трилистник”

Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в защитената зона

3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara

Не се очаква въздействие върху природно местообитание 3140, поради териториалната му отдалеченост – приблизително 0,7 км югозападно от имота на ИП.

Без въздействие (0).

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition

Не се очаква въздействие върху природно местообитание 3140, поради териториалната му отдалеченост – приблизително 0,7 км югозападно от имота на ИП.

Без въздействие (0).

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс

Не се очаква въздействие върху природно местообитание 6430, поради териториалната му отдалеченост – приблизително 1,1 км югозападно от имота на ИП.

Без въздействие (0).

6510 Низинни сенокосни ливади

Не се очаква въздействие върху природно местообитание 6510, поради териториалната му отдалеченост – приблизително 1,25 км юг-югозападно от имота на ИП.

Без въздействие (0).

91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*)

Не се очаква въздействие върху природно местообитание 91F0, поради липса на засягането му – местообитанието се намира по границите на имота на ИП.

Без въздействие (0).

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори

Не се очаква въздействие върху природно местообитание 91M0, поради териториалната му отдалеченост – приблизително 1,7 км запад-северозападно от имота на ИП.

Без въздействие (0).

Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитената зона

Бозайници (Mammalia)

Лалугер (*Spermophilus citellus*)

Местоположението и характерът на ИП не засягат местообитания и индивиди на лалугера (*Spermophilus citellus*), поради териториална отдалеченост. Най-близкият полигон на потенциалните местообитания на вида е разположен на около 0,2 км юг-югозападно от имота на ИП. Наличното към момента местообитание в обхвата на предвидените дейности не отговаря на изискванията на вида.

Без въздействие (0).

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

Оценка на популацията и местообитанията на вида в зоната

В стандартния формуляр на защитената зона липсва информация за численост и брой находища на вида. Той е оценен, като представен (Р). Общата оценка на зоната за опазването на вида и местообитанията му е „добра” (В), като популацията му е със „значителна” представителност (С) в нея, с добро съхранение (В) и без изолиране (С).

По време на проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е установен в зоната. Площта на потенциалните местообитания е определена на 335,3 ха.

Общата оценка за ПС на вида в зоната е: **„Неблагоприятно-незадоволително” състояние.**

Оценка на популацията и местообитанията на вида на територията на ИП

Според пространствените данни получени от МОСВ, на територията на ИП не са регистрирани индивиди на вида, като в нея се намират само потенциалните му местообитания с площ от 0,44 ха, или 0,1% площта им зоната. Видът или негови следи не са установени и при посещенията.

Пъстрият пор обитава открити, степни терени, ниви, лозя, храсталаци (Пешев, Ц. и др., 2004). За убежища използва дупки на лалугери или други гризачи, които разширява. Рядко копае самостоятелно дупки. Избягва горски територии.

Условията и характера на растителността в имота на ИП не отговарят на изискванията на вида, поради което не могат да се приемат за негово местообитание. Не се очаква наличие на индивиди, като такива или техни следи не са установени и при посещенията.

Оценка на въздействията върху популацията и местообитанията на вида от реализирането на ИП

Предвид оценката ни за липса на подходящи местообитания и индивиди на вида в разглеждания имот, не се очаква засягането им от реализацията на ИП.

Липсват регистрации и следи от индивиди и в околните терени, поради което не се очаква и безпокойство в околността.

Промяната на местообитанието в земеделско ще благоприятства разпространението на пъстрия пор в зоната с увеличаване на потенциалните му местообитания с 0,1% (0,44 ха).

Крайната оценка за въздействието от реализирането на ИП върху пъстрия пор (*Vormela peregusna*) в ЗЗ BG0000289 „Трилистник” е за незначително положително (1), вследствие на промяна на местообитанието в имота към по-благоприятно за вида.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Влечуги (Reptiles)

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)

Местоположението и характерът на ИП не засягат местообитания и индивиди на шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*), поради териториална отдалеченост. Най-близките полигони на потенциалните местообитания на вида са разположени на около 1,3 км югозападно от имота на ИП.

Без въздействие (0).

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)

Оценка на популацията и местообитанията на вида в зоната

В стандартния формуляр на защитената зона липсва информация за численост и брой находища на вида. Той е оценен, като представен (P). Общата оценка на зоната за опазването на вида и местообитанията му е „значима” (C), като популацията му е със „значителна” представителност (C) в нея, със средно или намалено съхранение (C) и неизолирана (C).

По време на проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е установен в зоната. Площта на потенциалните местообитания е определена на 241,39 ха.

Общата оценка за ПС на вида в зоната е: **„Неблагоприятно-незадоволително” състояние.**

Оценка на популацията и местообитанията на вида на територията на ИП

Според пространствените данни получени от МОСВ, на територията на ИП не са регистрирани индивиди на вида, като в нея се намират само потенциалните му местообитания с площ от 0,17 ха, или 0,07% площта им зоната. При направените огледи на терена не се установи разлика в екологичните условия в рамките на полигона и останалата част на имота, поради което оценяваме засягането на местообитанието на вида с площ от 0,44 ха, или 0,18% площта на потенциалните в зоната. Видът или негови следи не са установени и при посещенията.

Видът обитава открити поляни, покрайнини на гори, каменисти ждрела с храстова растителност, разредени широколистни гори, дерета и др., като нерядко навлиза и в различен тип културни площи: лозя, ниви, градини и др. (Цанков и др. 2014). Условието и характера на растителността в имота на ИП отговарят на потенциалните местообитания на вида.

Оценка на въздействията върху популацията и местообитанията на вида от реализирането на ИП

Вследствие реализирането на ИП се очаква засягане на 0,44 ха от потенциалните местообитания на вида, или 0,18% площта им в зоната. Въздействието ще е свързано с

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

промяна на един тип местообитание (разредена гора) в друг, който също представлява потенциално местообитание (културни площи: лозя, ниви, градини и др.), поради което не се очаква намаляване на площите им, а само трансформиране на типа местообитание.

Липсват регистрации и следи от индивиди и в околните терени, поради което не се очаква и безпокойство в околността.

Крайната оценка за въздействието от реализирането на ИП върху шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*) в ЗЗ BG0000289 „Трилистник” е за липса на такова (0).

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Оценка на популацията и местообитанията на вида в зоната

В стандартния формуляр на защитената зона видът е оценен, като много рядък (V), с отбелязани 3 находища. Общата оценка на зоната за опазването на вида и местообитанията му е „добра” (B), като популацията му е със „значителна” представителност (C) в нея, с отлично съхранение (A), без изолиране (C).

По време на проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), установеното обилие по време на теренните изследвания в зоната е било 0,71 екз. на 1000 м. Регистрирани са 9 индивида. Площта на потенциалните местообитания е определена на 437,0 ха.

Общата оценка за ПС на вида в зоната е: **„Благоприятно” състояние.**

Оценка на популацията и местообитанията на вида на територията на ИП

Според пространствените данни получени от МОСВ, на територията на ИП не са регистрирани индивиди на вида, като в нея се намират само потенциалните му местообитания с площ от 0,44 ха, представляващи 0,1% от площта им в зоната. Видът или негови следи не са установени и при посещенията.

Оценка на въздействията върху популацията и местообитанията на вида от реализирането на ИП

Загуба на местообитания

Съгласно пространствените данни за разпространението на местообитанията на вида и обхвата на предвидените в ИП дейности се очаква засягане на потенциално подходящите му местообитания с площ от 0,44 ха, което е 0,1% от тези в зоната, и 0,00002% от националната такава.

Въздействието ще е **непряко, дългоотрайно, постоянно, кумулативно** (с други дейности, които имат сходно въздействие в района), **отрицателно, възможно обратимо, без комплексност.**

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Обща оценка за загубата на местообитания на вида: Незначително въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

Загуба на индивиди

Местоположението и характерът на ИП, не предполагат загуба на индивиди. На територията на засегнатия терен не са установени представители на вида и условията на живот не предполагат постоянното му наличие. При спазване на предложените в т. 6 мерки се ограничава възможността за засягане на евентуално налични индивиди.

Без въздействие (0).

Безпокойство

Засегнатата от ИП територия и близките ѝ околности не поддържат местообитания, които да са ключови за съществуването на вида, поради което наличието му там би имало инцидентен характер и не се очаква безпокойство, което да окаже влияние върху популацията на му в зоната.

Без въздействие (0).

Фрагментация на популацията и местообитанието

Засягането на периферна част на голям полигон на потенциалните местообитания на вида и характерът на ИП не предполагат фрагментация на популацията и местата му на обитаване.

Без въздействие (0).

Кумулативно въздействие:

Съгласно наличните в публичните регистри по ОВОС и ЕО реализирани или в процес на процедура ИП/ППП са засегнати 6,62 ха от местообитанията на вида в зоната, или 1,51%. Осъществяването на разглежданото ИП засяга 0,44 ха от местообитанията на вида в зоната, представляващи кумулативна тежест от 0,1%, или общо засягане на местообитанията на вида в зоната се очаква да е 1,61%.

Обща оценка за кумулативното въздействие върху вида: Минимално въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

Крайната оценка за въздействието от реализирането на ИП върху обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis*) в 33 BG0000289 „Трилистник” е за минимално такова, с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0), свързани единствено с намаляване площта на потенциалните местообитания.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)

Оценка на популацията и местообитанията на вида в зоната

В стандартния формуляр на защитената зона липсва информация за численост и брой находища на вида. Той е оценен, като представен (Р). Общата оценка на зоната за опазването на вида и местообитанията му е „добра” (В), като популацията му е със „значителна” представителност (С) в нея, с отлично съхранение (А) и без изолиране (С).

По време на проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е установен, като няма налични данни за присъствието му в зоната и за предходните на картирането 6 години. Площта на потенциалните местообитания е определена на 597,61 ха.

Общата оценка за ПС на вида в зоната е: **„Неблагоприятно-незадоволително” състояние.**

Оценка на популацията и местообитанията на вида на територията на ИП

Според пространствените данни получени от МОСВ, на територията на ИП не са регистрирани индивиди на вида, като в нея се намират само потенциалните му местообитания с площ от 0,44 ха, или 0,07% площта им зоната. Видът не е установен и при посещенията.

Пъстрият смок обитава главно открити терени със степна растителност, както и разредени широколистни гори и храсталаци, но нерядко се среща и в силно овлажнени места, като бреговете на големи реки, блата и езера (Бешков и Нанев 2002; Stojanov et al. 2011).

Условията и характера на растителността (гъста дървесна с липса на открити терени) в имота на ИП не отговарят на изискванията на вида, поради което не могат да се приемат за негово местообитание. Не се очаква наличие на индивиди, като такива не са установени и при посещенията.

Оценка на въздействията върху популацията и местообитанията на вида от реализирането на ИП

Предвид оценката ни за липса на подходящи местообитания и индивиди на вида в разглеждания имот, не се очаква засягането им от реализацията на ИП.

Липсват регистрации и следи от индивиди и в околните терени, поради което не се очаква и безпокойство в околността.

Промяната на местообитанието в земеделско ще благоприятства разпространението на пъстрия смок в зоната с увеличаване на потенциалните му местообитания с 0,07% (0,44 ха).

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Крайната оценка за въздействието от реализирането на ИП върху пъстрия смок (*Elaphe sauromates*) в 33 BG0000289 „Трилистник” е за незначително положително (1), вследствие на промяна на местообитанието в имота към по-благоприятно за вида.

Земноводни (Amphibians)

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Оценка на популацията и местообитанията на вида в зоната

В стандартния формуляр на защитената зона видът е оценен, като много рядък (V), с отбелязано едно находище. Общата оценка на зоната за опазването на вида и местообитанията му е „добра” (B), като популацията му е със „значителна” представителност (C) в нея, с отлично съхранение (A), без изолираност (C).

По време на проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), установеното обилие по време на теренните изследвания в зоната е било 0,08 екз. на 10 часа престой на капан. Установени са един възрастен женски екземпляр и 25 ларви. Площта на потенциалните местообитания е определена на 337,55 ха.

Общата оценка за ПС на вида в зоната е: „**Неблагоприятно-незадоволително**” състояние.

Оценка на популацията и местообитанията на вида на територията на ИП

Според пространствените данни получени от МОСВ, на територията на ИП не са регистрирани индивиди на вида, като в нея се намират само потенциалните му местообитания с площ от 0,28 ха. Видът не е установен и при теренното посещение.

Видът обитава разнообразни типове стоящи водоеми (блата, езера, разливи, изкопи, канали и др.), но най-често такива с неголяма дълбочина и площ, в които няма риби; по време на сухоземната фаза обитава влажни и сенчести места (главно широколистни гори) в околностите на водоемите, но отделни индивиди се отдалечават и на повече от километър от водата (Бешков и Нанев 2002; Stojanov et al. 2011).

Местообитанията в имота, предмет на ИП отговарят на условията за развитието на сухоземната фаза на вида с цялата площ от 0,44 ха.

Оценка на въздействията върху популацията и местообитанията на вида от реализирането на ИП

Загуба на местообитания

Съгласно оценката ни при теренния оглед се очаква засягане на потенциално подходящите му местообитания с площ от 0,44 ха, което е 0,13% от тези в зоната, и 0,000009% от националната такава.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Въздействието ще е *непряко, дългоотрайно, постоянно, кумулативно* (с други дейности, които имат сходно въздействие в района), *отрицателно, частично обратимо, без комплексност*.

Обща оценка за загубата на местообитания на вида: Минимално въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

Загуба на индивиди

Местоположението и характерът на ИП, не предполагат загуба на индивиди. Не се засягат места с постоянно наличие на вида. При спазване на предложените в т. 6 мерки се ограничава възможността за засягане на евентуално налични индивиди.

Без въздействие (0).

Безпокойство

Засегнатата от ИП територия не поддържа местообитания, които да са ключови за съществуването на вида, поради което наличието му там би имало инцидентен характер, и не се очаква безпокойство, което да окаже влияние върху популацията на му в зоната.

Без въздействие (0).

Фрагментация на популацията и местообитанието

Засягането на малка два малки полигона на потенциалните местообитания на вида и характерът на ИП не предполагат фрагментация на популацията и местата му на съществуване.

Без въздействие (0).

Кумулативно въздействие:

Съгласно наличните в публичните регистри по ОВОС и ЕО реализирани или в процес на процедура ИП/ППП са засегнати 6,62 ха от местообитанията на вида в зоната, или 0,45%. Осъществяването на разглежданото ИП засяга 0,44 ха от местообитанията на вида в зоната, представляващи кумулативна тежест от 0,13%, или общо засягане на местообитанията на вида в зоната се очаква да е 0,58%.

Обща оценка за кумулативното въздействие върху вида: Минимално въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

Крайната оценка за въздействието от реализирането на ИП върху големия гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в ЗЗ ВГ0000289 „Трилистник” е за минимално такова, с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3),

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона ВГ0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0), свързани единствено с намаляване площта на потенциалните местообитания.

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Оценка на популацията и местообитанията на вида в зоната

В стандартния формуляр на защитената зона липсва информация за численост и брой находища на вида. Той е оценен, като представен (P). Общата оценка на зоната за опазването на вида и местообитанията му е „добра” (B), като популацията му е със „значителна” представителност (C) в нея, с отлично съхранение (A) и без изолиране (C).

По време на проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е установен. Площта на потенциалните местообитания е определена на 151,64 ха.

Общата оценка за ПС на вида в зоната е: **„Неблагоприятно-незадоволително” състояние.**

Оценка на популацията и местообитанията на вида на територията на ИП

Според пространствените данни получени от МОСВ, на територията на ИП не са регистрирани индивиди на вида, като в нея се намират само потенциалните му местообитания с площ от 0,38 ха, или 0,25% площта им зоната. Видът не е установен и при посещенията.

Червенокоремната бумка обитава както стоящи водоеми, така и такива със слабо течение: блата, езера, микроязовири, реки, изкуствени канали, разливи, временни локви и др.; предпочита водоеми с обилна растителност (Бешков и Нанев 2002; Stojanov et al. 2011).

Условията и характера на растителността (гъста дървесна с липса на водни или влажни участъци) в имота на ИП не отговарят на изискванията на вида, поради което не могат да се приемат за негово местообитание. Не се очаква наличие на индивиди, като такива не са установени и при посещенията.

Оценка на въздействията върху популацията и местообитанията на вида от реализирането на ИП

Предвид оценката ни за липса на подходящи местообитания и индивиди на вида в разглеждания имот, не се очаква засягането им от реализацията на ИП.

Липсват регистрации и следи от индивиди и в околните терени, поради което не се очаква и безпокойство в околността.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Крайната оценка за въздействието от реализирането на ИП върху червенокоремната бумка (*Bombina bombina*) в ЗЗ BG0000289 „Трилистник” е за липса на такова (0), поради отсъствие на потенциални местообитания и популации на вида в засегнатия терен.

Рибни (Fish)

Маришка мряна (*Barbus cyclolepis*)

Местоположението и характерът на ИП не засягат местообитания и индивиди на маришката мряна (*Barbus cyclolepis*), поради териториална отдалеченост. Най-близките полигони на потенциалните местообитания на вида са разположени на около 1,8 км югозападно от площадката на ИП.

Без въздействие (0).

Обикновен щипок (*Cobitis taenia*)

Местоположението и характерът на ИП не засягат местообитания и индивиди на обикновения щипок (*Cobitis taenia*), поради териториална отдалеченост. Най-близките полигони на потенциалните местообитания на вида са разположени на около 1,1 км югозападно от площадката на ИП.

Без въздействие (0).

Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*)

Местоположението и характерът на ИП не засягат местообитания и индивиди на балканския щипок (*Sabanejewia aurata*), поради териториална отдалеченост. Най-близките полигони на потенциалните местообитания на вида са разположени на около 1,1 км югозападно от площадката на ИП.

Без въздействие (0).

Безгръбначни (Invertebrates)

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)

Оценка на популацията и местообитанията на вида в зоната

В стандартния формуляр на защитената зона видът е оценен, като рядък (R), с численост в интервала 3558-7001 индивида. Общата оценка на зоната за опазването на вида и местообитанията му е „значима” (C), като популацията му е със значителна представителност (C) в нея, със средно или намалено съхранение (C), без изолиране (C).

По време на проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

2013) е установено едно геореферирано находище. Площта на потенциалните местообитания е определена на 285,23 ха.

Общата оценка за ПС на вида в зоната е: *„Неблагоприятно-лошо” състояние.*

Оценка на популацията и местообитанията на вида на територията на ИП

Според пространствените данни получени от МОСВ, на територията на ИП не са регистрирани индивиди на вида, като в нея се намират само потенциалните му местообитания с площ от 0,39 ха, представляващи 0,14% от площта им в зоната. Видът не е установен и при посещенията.

Бръмбърът-рогач обитава широколистни гори от низините докъм 1000 m н.в., рядко по-високо в южните части на България. Ларвите се развиват в гниеща дървесина на нивото на почвата (често в контакт с нея) (в паднали дънери или коренища на мъртви дървета) от разнообразни видове дървета от родовете *Quercus*, *Fagus*, *Salix*, *Populus*, *Tilia*, *Aesculus*, *Ulmus*, *Pyrus*, *Prunus*, *Fraxinus* и дори *Castanea*, *Alnus* и *Pinus* (Bardiani et al. 2017). Видът предпочита обширни горски комплекси с гъста гора и значителен дял на дъбови дървета над 80 години (Kuźmiński et al. 2020). Поради това, опазването му трябва да се фокусира върху стари дъбови гори, в които не се премахва мъртвата дървесина. В други изследвания, се показва че този вид не е толкова силно привързан към дъбовите гори и тяхната възраст, а по-скоро са важни количествата мъртва дървесина, съотношението между горски и открити площи, температурата и влажността в даден регион (Méndez et al. 2017).

Условията на местообитанието в имота, предмет на ИП, отговарят частично на изискванията на вида (липсват възрастни дървета над 50-60 г., но е налична мъртва дървесина), поради което приемаме пригодността му за ниска. Предвид еднородността на растителността в по-голямата част от засегнатата територия, считаме наличието на местообитание на вида в цялата площ от нея попадаща в зоната – 0,44 ха, представляващи 0,15% от определената в доклада.

Оценка на въздействията върху популацията и местообитанията на вида от реализирането на ИП

Загуба на местообитания

Съгласно оценката ни при теренния оглед се очаква засягане на слабо пригодено потенциално местообитание с площ от 0,44 ха, което е 0,15% от определената площ за зоната, и 0,00002% от националната такава.

Въздействието ще е *непряко, дълготрайно, постоянно, кумулативно* (с други дейности, които имат сходно въздействие в района), *отрицателно, възможно обратимо, без комплексност.*

Обща оценка за загубата на местообитания на вида: Незначително въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Загуба на индивиди и безпокойство

На територията на засегнатия терен не са установени представители на вида. Условието на живот са слабо пригодни и не предполагат постоянното му наличие, поради което не се очаква загуба и безпокойство, които да повлияят върху популацията на му.

Без въздействие (0).

Фрагментация на популацията и местообитанието

Засягането на периферна част на голям полигон на потенциалните местообитания на вида не предполага фрагментация на популацията и местата му на обитаване.

Без въздействие (0).

Кумулативно въздействие:

Съгласно наличните в публичните регистри по ОВОС и ЕО реализирани или в процес на процедура ИП/ППП са засегнати 1,0 ха от местообитанията на вида в зоната, или 0,35%. Осъществяването на разглежданото ИП засяга 0,44 ха от местообитанията на вида в зоната, представляващи кумулативна тежест от 0,15%, или общо засягане на местообитанията на вида в зоната се очаква да е 0,50%.

Обща оценка за кумулативното въздействие върху вида: Минимално въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

Крайната оценка за въздействието от реализирането на ИП върху бръмбара рогач (*Luscanus cervus*) в 33 BG0000289 „Трилистник” е за минимално такова, с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0), свързани единствено с намаляване площта на потенциалните местообитания.

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)

Оценка на популацията и местообитанията на вида в зоната

В стандартния формуляр на защитената зона видът е оценен, като рядък (R). Липсват данни за численост или брой находища. Общата оценка на зоната за опазването на вида и местообитанията му е „значима” (C), като популацията му е със значителна представителност (C) в нея, със средно или намалено съхранение (C), без изолиране (C).

По време на проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

2013) не са установени геореферирани находища. Площта на потенциалните местообитания е определена на 265,81 ха.

Общата оценка за ПС на вида в зоната е: **„Неблагоприятно-незадоволително” състояние.**

Оценка на популацията и местообитанията на вида на територията на ИП

Според пространствените данни получени от МОСВ, на територията на ИП не са регистрирани индивиди на вида, като в нея се намират само потенциалните му местообитания с площ от 0,43 ха, представляващи 0,16% от площта им в зоната. Видът не е установен и при посещенията.

В страната видът е известен от широколистни гори от ясен (*Fraxinus*), бряст (*Ulmus*), върба (*Salix*) и много по-рядко кестен (*Castanea sativa*), бук (*Fagus sylvatica*) и бреза (*Betula*), като има изразено предпочитание към дъбовите (*Quercus* sp.). Както ларвата, така и възрастното са свързани с наличието на стари, загиващи, но все още живи дървета, като предпочитат такива, които са добре огрети от слънцето (Buse et al. 2007). Проучванията върху изискванията на *C. cerdo* към местообитанията показват, че дебелината на кората на дърветата е един от най-значимите индикатори за присъствието на вида и увеличаването на възрастта и диаметъра на дъбовите дървета подобрява вероятността за появата му. Виталността на ствола и отвореността на местообитанията изглежда са други важни индикатори за присъствието на този бръмбар (Buse et al. 2007).

Условията на местообитанието в имота, предмет на ИП, отговарят частично на изискванията на вида (наличен е подходящия дървесен видов състав, но липсват възрастни дървета с достатъчно дебела кора), поради което приемаме пригодността му за ниска. Предвид еднородността на растителността в по-голямата част от засегнатата територия, считаме наличието на местообитание на вида в цялата площ от нея попадаща в зоната – 0,44 ха, представляващи 0,17% от определената в доклада.

Оценка на въздействията върху популацията и местообитанията на вида от реализирането на ИП

Загуба на местообитания

Съгласно оценката ни при теренния оглед се очаква засягане на слабо пригодено потенциално местообитание с площ от 0,44 ха, което е 0,17% от определената площ за зоната.

Въздействието ще е **непряко, дългоотрайно, постоянно, кумулативно** (с други дейности, които имат сходно въздействие в района), **отрицателно, възможно обратимо, без комплексност.**

Обща оценка за загубата на местообитания на вида: Незначително въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Загуба на индивиди и безпокойство

На територията на засегнатия терен не са установени представители на вида. Условието на живот са слабо пригодни и не предполагат постоянното му наличие, поради което не се очаква загуба и безпокойство, които да повлияят върху популацията на му.

Без въздействие (0).

Фрагментация на популацията и местообитанието

Засягането на периферна част на голям полигон на потенциалните местообитания на вида не предполага фрагментация на популацията и местата му на обитаване.

Без въздействие (0).

Кумулативно въздействие:

Съгласно наличните в публичните регистри по ОВОС и ЕО реализирани или в процес на процедура ИП/ППП са засегнати 0,7 ха от местообитанията на вида в зоната, или 0,26%. Осъществяването на разглежданото ИП засяга 0,44 ха от местообитанията на вида в зоната, представляващи кумулативна тежест от 0,17%, или общо засягане на местообитанията на вида в зоната се очаква да е 0,43%.

Обща оценка за кумулативното въздействие върху вида: Минимално въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

Крайната оценка за въздействието от реализирането на ИП върху обикновения сечко (*Cerambyx cerdo*) в 33 BG0000289 „Трилистник” е за минимално такова, с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0), свързани единствено с намаляване площта на потенциалните местообитания.

Буков сечко (*Morimus funereus*)

Оценка на популацията и местообитанията на вида в зоната

В стандартния формуляр на защитената зона видът е оценен, като рядък (R), с численост в интервала 12 087-14 040 индивида. Общата оценка на зоната за опазването на вида и местообитанията му е „значима” (C), като популацията му е със значителна представителност (C) в нея, със средно или намалено съхранение (C), без изолиране (C).

По време на проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

2013) е установено едно геореферирано находище. Площта на потенциалните местообитания е определена на 273,21 ха.

Общата оценка за ПС на вида в зоната е: **„Неблагоприятно-лошо” състояние.**

Оценка на популацията и местообитанията на вида на територията на ИП

Според пространствените данни получени от МОСВ, на територията на ИП не са регистрирани индивиди на вида, като в нея се намират само потенциалните му местообитания с площ от 0,43 ха, представляващи 0,16% от площта им в зоната. Видът не е установен и при посещенията.

Буковият сечко е широко разпространен в цялата страна от низините до 1800 m н.в. Обитава разнообразни широколистни и смесени гори, като в България видът е регистриран основно в букови и габърски гори, по-рядко в дъбови, смесени или низинни крайречни гори. Възрастните индивиди се привличат от наранени, неотдавна паднали или отсечени клонове и дървета, по които все още има кора. Ларвата обитава мъртви дънери и пънове. Видът е полифаг и слабо придирчив по отношение на хранителното растение и може да се храни с *Abies*, *Acer*, *Alnus*, *Carpinus*, *Castanea*, *Fagus*, *Fraxinus*, *Platanus*, *Juglans*, *Picea*, *Pinus*, *Populus*, *Prunus*, *Quercus*, *Robinia*, *Salix*, *Ulmus*, *Tilia*, като най-много се привлича от дървесина на бук, дъб и обикновен габър (Hardersen et al. 2017a,b, Leonarduzzi et al. 2017).

Условията на местообитанието в имота, предмет на ИП, отговарят частично на изискванията на вида (липсват възрастни дървета над 50-60 г., но е налична мъртва дървесина), поради което приемаме пригодността му за ниска. Предвид еднородността на растителността в по-голямата част от засегнатата територия, считаме наличието на местообитание на вида в цялата площ от нея попадаща в зоната – 0,44 ха, представляващи 0,15% от определената в доклада.

Оценка на въздействията върху популацията и местообитанията на вида от реализирането на ИП

Загуба на местообитания

Съгласно оценката ни при теренния оглед се очаква засягане на слабо пригоден потенциално местообитание с площ от 0,44 ха, което е 0,16% от определената площ за зоната.

Въздействието ще е **непряко, дълготрайно, постоянно, кумулативно** (с други дейности, които имат сходно въздействие в района), **отрицателно, възможно обратимо, без комплексност.**

Обща оценка за загубата на местообитания на вида: Незначително въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Загуба на индивиди и безпокойство

На територията на засегнатия терен не са установени представители на вида. Условието на живот са слабо пригодни и не предполагат постоянното му наличие, поради което не се очаква загуба и безпокойство, които да повлияят върху популацията на му.

Без въздействие (0).

Фрагментация на популацията и местообитанието

Засягането на периферна част на голям полигон на потенциалните местообитания на вида не предполага фрагментация на популацията и местата му на обитаване.

Без въздействие (0).

Кумулативно въздействие:

Съгласно наличните в публичните регистри по ОВОС и ЕО реализирани или в процес на процедура ИП/ППП са засегнати 1,0 ха от местообитанията на вида в зоната, или 0,37%. Осъществяването на разглежданото ИП засяга 0,44 ха от местообитанията на вида в зоната, представляващи кумулативна тежест от 0,16%, или общо засягане на местообитанията на вида в зоната се очаква да е 0,53%.

Обща оценка за кумулативното въздействие върху вида: Минимално въздействие с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0).

Крайната оценка за въздействието от реализирането на ИП върху буковия сечко (*Morimus funereus*) в ЗЗ BG0000289 „Трилистник” е за минимално такова, с ниска обща стойност (3), поради реализирана промяна (стойност 3), засягане на малка площ (под 10%) (стойност 0) и слабо влошаване (< 1% за 10 години) (стойност 0), свързани единствено с намаляване площта на потенциалните местообитания.

б) описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху целостта на защитена зона BG0000289 „Трилистник” с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение

Засегнатата площ

Предвижда се, инвестиционното предложение да се реализира в имот с обща площ 4611 м² (0,46 ха), от която 0,44 ха попадат в ЗЗ BG0000289 „Трилистник”.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Засегнатата площ представлява 0,07% от площта на зоната, поради което въздействието върху нейната цялост се оценява, като **незначително**.

Кумулативен ефект

Към момента в публичните регистри по ОВОС и ЕО не са налични данни за дейности, имащи сходен ефект с разглежданото ИП. Касае се за промяна на местообитания – от издънков широколистен участък, в терен за земеделско ползване (нива/пасище/ливада/градина).

Въздействие на ИП върху функциите и природозащитните цели на защитена зона BG0000289 „Трилистник”

Вследствие реализирането на ИП се очаква загуба на местообитания за 5 вида предмет на опазване от зоната и подобряване на местообитания на други 2 вида.

Загуба и промяна на местообитания

Природни местообитания

При реализирането на ИП не се очаква загуба или промяна на природни местообитания, предмет на опазване от зоната, поради липсата на такива на територията на засегнатия имот. Дейностите не предполагат засягане на местообитанията извън границите на имота.

Местообитания на видове

Чрез реализирането на ИП се очаква отнемане на местообитание с характеристиките на издънкова широколистна гора на площ от 0,44 ха, попадащи в ЗЗ BG0000289 „Трилистник”.

При това въздействие ще се засегнат местообитанията на следните животински видове, предмет на опазване от зоната:

– **Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)**. Отнемане на **потенциални местообитания** с площ 0,44 ха, представляващи 0,1% от местообитанията в защитената зона и 0,00002% от местообитанията на национално ниво. Кумулативното тежест за защитената зона е 0,1% или общо 1,61%. Засегнатите местообитания са с ниска пригодност за вида, поради наличие само на неоводнени участъци, евентуално използвани през сухоземната му фаза на развитие;

– **Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)**. Отнемане на **потенциални местообитания** с площ 0,44 ха, представляващи 0,13% от местообитанията в защитената зона и 0,000009% от местообитанията на национално ниво. Кумулативното тежест за защитената зона е 0,13% или общо 0,58%. Засегнатите местообитания са с ниска пригодност за вида, поради наличие само на неоводнени участъци, евентуално използвани през сухоземната му фаза на развитие;

– **Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)**. Отнемане на **потенциални местообитания** с площ 0,44 ха, представляващи 0,15% от местообитанията в

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

защитената зона и 0,00002% от местообитанията на национално ниво. Кумулативното тежест за защитената зона е 0,15% или общо 0,50%. Засегнатите местообитания са с ниска пригодност за вида, поради липса на всички фактори за оптималното му развитие;

– **Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)**. Отнемане на **потенциални местообитания** с площ 0,44 ха, представляващи 0,17% от местообитанията в защитената зона. Кумулативното тежест за защитената зона е 0,17% или общо 0,43%. Засегнатите местообитания са с ниска пригодност за вида, поради липса на всички фактори за оптималното му развитие;

– **Буков сечко (*Morimus funereus*)**. Отнемане на **потенциални местообитания** с площ 0,44 ха, представляващи 0,16% от местообитанията в защитената зона. Кумулативното тежест за защитената зона е 0,16% или общо 0,53%. Засегнатите местообитания са с ниска пригодност за вида, поради липса на всички фактори за оптималното му развитие.

Очаква се загубата на местообитания да се осъществи само по време на почистването на растителността, като ще обхваща единствено засегнатия имот.

Въздействието се оценява, като **непряко, краткотрайно** (за загубата) и **дълготрайно** (за промяната), **с продължителен ефект, кумулативно** (с други дейности, които имат сходно въздействие в района), **отрицателно, необратимо** (за загубата) и **обратимо** (за промяната), **без комплексност, локално и незначително**.

При реализирането на ИП ще се промени типа на местообитанието в рамките на засегнатия имот – от издънкова широколистна гора в земеделска площ. Тази промяна се очаква да окаже положително въздействие върху два животински вида, предмет на опазване от зоната: пъстрия пор (*Vormela peregusna*) и пъстрия смок (*Elaphe sauromates*), чрез просветляване на гористите участъци и създаване на открито местообитание. Увеличаването на потенциалните им местообитания ще е с 0,44 ха или съответно 0,1% и 0,07% от оценените площи на местообитанията им в зоната.

Въздействието се оценява, като **непряко, с продължителен ефект, без кумулативност, положително, възможно обратимо, без комплексност, локално и незначително**.

Не се очаква засягане на местообитанията на останалите видове, предмет на опазване от зоната, поради липсата на подходящи условия за живот в засегнатата територия.

Загуба на индивиди и безпокойство

В засегнатата територия не са регистрирани индивиди (находища), дори и от безгръбначните, както при проучвателните дейности за картирането по Натура 2000, така и при теренните ни посещения, поради което не предполагаме загуба и безпокойство на представители на животинските видове предмет на опазване от защитената зона. За видовете, които се очаква засягане на местообитания, те са слабо пригодни, с евентуално инцидентно наличие на индивиди.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Фрагментация

Всички засегнати местообитания представляват периферни участъци от полигони, поради което не се очаква фрагментиране на площи и популации. Вследствие реализирането на ИП ще се запазят природните характеристики на района, като само ще се променят типовете местообитания, което запазва до голяма степен възможността за естественото придвижване на животните.

Инвазивни чужди видове

Реализирането на ИП не предполага разпространение на инвазивни чужди видове. При спазване на мерките в т. 6 не се очаква такова въздействие.

Химически, хидроложки и геоложки промени:

Реализирането на ИП не предполага появата на въздействия, които да осъществят химически, хидроложки или геоложки промени в района.

Предвид минималната засегната площ, характер и сила на въздействие не предполагаме промените от реализирането на ИП да окажат отрицателно въздействие за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на видовете, предмет на опазване от ЗЗ BG0000289 „Трилистник”. Не се засягат природни местообитания или такива на двете сухоземни костенурки – шипоопашата и шипобедрената. Засегнатото местообитание е слабо пригодено за големия гребенест тритон и не очакваме въздействие, което да промени състоянието на местообитанията и популацията на вида, в посока на намаляване значимостта на зоната.

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитена зона BG0000289 „Трилистник” и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитената зона, в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки

За намаляване на въздействието от ИП върху ЗЗ BG0000289 „Трилистник” и предмета на опазването ѝ се предлагат смекчаващи мерки за осъществяване, както по време на реализирането му, така и след това.

Таблица 5. Смекчаващи мерки за намаляване на въздействието от реализирането на ИП върху предмета на опазване на защитена зона BG0000289 „Трилистник”

№	Вид мярка	Етап на прилагане	Очакван резултат от прилагането
1	При посещението на мястото с транспорт да не се излиза извън пътищата или местата за престой на превозните средства.	Почистване на растителността и последващо използване на имота	Ограничаване загуба и промяна на околни на засегнатата територия природни

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

			местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване от защитената зона.
2	Да не се използва инвазивна растителност за засяване/засаждане.	Последващо използване на имота	Запазване структурата на природните местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване от защитената зона.
3	Да не се повреждат или унищожават целенасочено и без основателна причина индивиди или групи от тях на естествено разпространени растителни видове.	Почистване на растителността и последващо използване на имота	Ограничаване загуба и промяна на околна на засегнатата територия природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване от защитената зона.
4	Да не се увреждат дърветата с диаметър на стъблото 30 см или повече, намиращи се по северната граница на имота.	Почистване на растителността и последващо използване на имота	Запазване на потенциални местообитания на бръмбара рогач (<i>Lucanus cervus</i>), обикновения сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>) и буковия сечко (<i>Morimus funereus</i>).
5	Да не се изхвърлят отпадъци извън определените за целта места.	Почистване на растителността и последващо използване на имота	Запазване структурата на природните местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване от защитената зона.
6	Почистването на имота да се извърши извън размножителния период на повечето консервационно значими животински видове (март-юли).	Почистване на растителността	При евентуално наличие, предотвратяване на загуба и/или безпокойство на представители на видове, предмет на опазване от защитената зона.
7	Непосредствено преди почистването да се проверят местата предназначени за това за	Почистване на растителността	При евентуално наличие,

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

	наличие на бавноподвижни гръбначни животни и при наличие на такива те да се преместват на безопасно разстояние и в подходящ за тях биотоп.		предотвратяване загуба или нараняване на индивиди основно на трите вида костенурки.
8	При откриване на бавноподвижни гръбначни животни на територия на ИП, в която има риск от нараняването им, да се осигури безопасното им преминаване.	Почистване на растителността и последващо използване на имота	При евентуално наличие, предотвратяване загуба или нараняване на индивиди основно на трите вида костенурки.
9	При откриване на мъртви или наранени индивиди от защитени животински видове да бъде уведомявана РИОСВ – Пловдив	Почистване на растителността и последващо използване на имота	Предотвратяване загуба на индивиди от защитени животински видове.
10	Да не се обезпокояват, нараняват или умъртвяват целенасочено индивиди на защитени животински видове.	Почистване на растителността и последващо използване на имота	Предотвратяване на обезпокояване, нараняване или загуба на индивиди от защитени животински видове.

7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, включително нулева алтернатива

Алтернативи по отношение на местоположението

Настоящото ИП обхваща поземлен имот с идентификатор 73122.4.1 и НТП „Нива”, собственост на Възложителя. Предвидените дейности са свързани с декларирането от страна на Възложителя пред изпълнителният директор на Изпълнителна агенция по горите, че желае да ползва имота като земеделска територия, поради което не се разглежда друга алтернатива по отношение на местоположението на ИП.

Алтернативи по отношение на технологиите

Предвиденото премахване на растителността ще се извърши, чрез ръчно използване на моторни резачки, което би намалило шумовото замърсяване в района в сравнение с използването на механизирани техника за тази дейност.

Нулева алтернатива

При нулевата алтернатива се предполага запазване на облика, растителността, флората и фауната на района във вида преди реализирането на ИП.

При запазването на растителността в имота се очаква продължаване на развитието на горската ценоза, с благоприятно развитие на видовете, която я обитават. Предвид наличието на обширни площи с местообитания с подобна характеристика в

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

района, реализирането на ИП ще спомогне за увеличаване разнообразието от биотопи, вкл. с образуването на екотони. Това би спомогнало за увеличаване и на животинския видов състав, част от който е и предмет на опазване от зоната.

8. Картен материал с местоположението на всички елементи на инвестиционното предложение спрямо защитена зона BG0000289 „Трилистник” и нейните елементи

Картният материал с местоположението на ИП, защитените зони, в които то попада и природните местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване от тях е представен в Приложение 1 към настоящия доклад.

9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22

При реализирането на ИП се очаква засягане на 0,44 ха от 33 BG0000289 „Трилистник”, което представлява 0,07% от площта ѝ.

Очакваното засягане на местообитанията и видовете, предмет на опазването ѝ е свързано със:

- **загуба на местообитания:** 0,44 ха от потенциалните местообитания (0,1% от тези в зоната) на обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis*); 0,44 ха от потенциалните местообитания (0,13% от тези в зоната) на големия гребенест тритон (*Triturus karelinii*); 0,44 ха от потенциалните местообитания (0,15% от тези в зоната) на бръмбара рогач (*Lucanus cervus*); 0,44 ха от потенциалните местообитания (0,17% от тези в зоната) на обикновения сечко (*Cerambyx cerdo*) и 0,44 ха от потенциалните местообитания (0,16% от тези в зоната) на буковия сечко (*Morimus funereus*); Всички засегнати местообитания се оценяват, като слабо пригодни за съответния вид.
- **подобряване на местообитанията за:** пъстрия пор (*Vormela peregusna*) с 0,44 ха (0,1% от тези в зоната) и пъстрия смок (*Elaphe sauromates*) с 0,44 ха (0,07% от тези в зоната)

Към момента не са налични данни за дейности в 33 BG0000289 „Трилистник”, имащи сходен ефект с разглежданото ИП. Касае се за промяна на местообитания – от издънков широколистен участък, в терен за земеделско ползване (нива/пасище/ливада/градина), без загуба на природна територия от зоната.

Кумулативната тежест за засегнатите местообитания на видове е в рамките на 0,1-0,17%, с най-голяма обща стойност от 1,61% за обикновената блатна костенурка.

Предвид минималната засегната площ и сила на въздействие не предполагаме промяна във функциите и природозащитните цели на защитена зона BG0000289 „Трилистник” от реализирането на ИП.

На база наличната и анализирана информация, заключението ни за отрицателното въздействие на ИП „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив върху структурата, функциите, целите, местообитанията и видовете предмет на опазване на защитена зона BG0000289 „Трилистник” е че те **няма да бъдат значително увредени**, поради следните **мотиви**:

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

- степента на въздействие върху структурата на защитената зона е оценена като нулева, поради липса на загуба на местообитания, а само трансформирането им;
- при реализацията на инвестиционното предложение не се очаква засягане на природни местообитания, предмет на опазване на зоната;
- при реализацията на инвестиционното предложение се очаква засягане на 0,44 ха от площите на 5 животински вида, предмет на опазване на зоната, представляващи от 0,1% до 0,17% от тези в зоната. Предвид малката засегната площ на тези местообитания, слабата им пригодност и липсата на регистрирани индивиди в разглеждания терен, въздействието върху тях е оценено като незначително;
- промяната на местообитанието би се отразило положително върху два вида, предмет на опазване от зоната: пъстрия пор (*Vormela peregusna*) и пъстрия смок (*Elaphe sauromates*);
- предвид наличната близка до имота пътна инфраструктура, без необходимост от изграждане на нова, малката площ на предвидените в ИП дейности, засягането на периферни части на полигони и липсата на регистрирани индивиди, не се очаква безпокойство или загуба на представители на видове или фрагментиране на местообитания и популации, предмет на опазване от зоната;
- кратък период на дейностите за премахването на растителността, и
- запазване на местообитанията в района, чрез създаването на земеделски такива, вкл. екотони.

10. Наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 от ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на защитена зона BG0000289 „Трилистник” ще бъде значително увреден от реализирането на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение

Предвид заключението за липса на значително увреждане от реализиране на настоящото ИП върху местообитанията и видовете, предмет на опазване на защитена зона BG0000289 „Трилистник”, не са налични обстоятелства по чл. 33 от ЗБР.

11. Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация

Оценката на базовото състояние на местообитанията и видовете срещащи се в проучвания терен беше осъществена чрез справки с релевантни източници на информация, както и чрез теренни огледи през 2024 г.

При описанието и анализа на степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на 33 BG0000289 „Трилистник” са взети предвид наличните данни от интернет страницата на Информационната система за защитени зони от екологична мрежа Natura 2000: <https://natura2000.egov.bg>, както и други релевантни документи за

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

природните местообитания и видовете, касаещи зоната. Точната площ на засегнатите природни местообитания и тези на животинските видове е определена, чрез получени от МОСВ пространствени данни (.shp-шейп файлове в координатна система WGS 1984 UTM Zone 35N) и в последствие анализирани със софтуер QGIS v.3.18. За уточняване на границите на защитената зона са използвани пространствени данни от досиетата ѝ в горепосочената интернет страница на МОСВ.

При извършването на оценката за степента на въздействие на ИП върху природните местообитания и тези на животинските видове, предмет на опазване от защитената зона, са използвани данни за местоположението им, представителността и природозащитното им състояние (ПС) в границите ѝ, и на национално ниво.

За прогноза на въздействията беше взета предвид предоставената информация за параметрите и същността на ИП и базовото състояние на терена, в който се предвижда то да се реализира, както и това на близките му околности.

Оценката на въздействието е извършена на база събраната от предходните дейности информация, справка със специализирана литература и други източници и последващ анализ, използван в схемите за мониторинг на видовете, предмет на опазване от мрежата Natura 2000.

12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3.

Документите по чл. 9, ал. 2 и 3 са представени в Приложение 2 към настоящия доклад.

13. Използвани източници на информация

13.1. Нормативни документи

1. Държавен вестник, бр. 54, 29.06.2021 г.
2. Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна:
<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:EN:PDF>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0043&from=EN>
3. Закон за биологичното разнообразие
4. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони

13.2. Литература

1. Бешков, В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Pensoft, София-Москва, 120 с.
2. Делипавлов, Д., И. Чешмеджиев, М. Попова, Д. Терзийски, И. Ковачев, Определител на растенията в България, Академично издателство на Аграрния университет, Пловдив, 2011 г.
3. Кавръкова, В., Димова, Д. Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., & Раковска. Р. (ред.). 2009. Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България. Второ преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация “Зелени Балкани”.
4. Пешев, Ц. и др. 2004. Фауна на България. Бозайници (Mammalia), т. 27 Издателство „Марин Дринов”, София.

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

5. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по Natura 2000 в България, БФБ, 2009
6. Цанков, Н., Г. Попгеоргиев, Б. Наумов, А. Стоянов, Ю. Корнилев, Б. Петров, А. Дюгмеджиев, В. Вергилов, Р. Драганова, С. Луканов, А. Вестерстрьом. 2014. Определител на земноводните и влечугите в природен парк „Витоша“. София, Дирекция на Природен парк „Витоша“, 248 с.
7. Bardiani, M., Chiari, S., Maurizi, E., Tini, M., Toni, I., Zauli, A., Campanaro, A., Carpaneto, G.M., Audisio, P. (2017). Guidelines for the monitoring of *Lucanus cervus*. In: Carpaneto, G.M., Audisio, P., Bologna, M.A., Roversi, P.F., Mason, F. (Eds)/ Guidelines for the Monitoring of the Saproxyllic Beetles protected in Europe. Nature Conservation 20: 37–78.
8. Buse, J., Schröder, B., Assmann, T. (2007). Modelling habitat and spatial distribution of an endangered longhorn beetle—a case study for saproxyllic insect conservation. Biological Conservation, 137(3): 372-381.
9. Hardersen, S., Bardiani, M., Chiari, S., Maura, M., Maurizi, E., Roversi, P.F., Mason, F., Bologna, M.A. (2017). Guidelines for the monitoring of *Morimus asper funereus* and *Morimus asper asper*. Nature Conservation, 20: 205-236.
10. Hardersen, S., Cuccurullo, A., Bardiani, M., Bologna, M.A., Maura, M., Maurizi, E., Roversi, P.F., Peverieri, G.S., Chiari, S. (2017). Monitoring the saproxyllic longhorn beetle *Morimus asper*: investigating season, time of the day, dead wood characteristics and odour traps. Journal of Insect Conservation, 21(2): 231-242.
11. Kuźmiński, R., Chrzanowski, A., Mazur, A., Rutkowski, P., Gwiazdowicz, D.J. (2020). Distribution and habitat preferences of the stag beetle *Lucanus cervus* (L.) in forested areas of Poland. Scientific reports, 10(1): 1-11.
12. Leonarduzzi, G., Onofrio, N., Bardiani, M., Maurizi, E., Zandigiacomo, P., Bologna, M.A., Hardersen, S. (2017). Attraction of different types of wood for adults of *Morimus asper* (Coleoptera, Cerambycidae). Nature Conservation, 19: 135-148.
13. Méndez, M., de Jaime, C., Alcántara, M.A. (2017). Habitat description and interannual variation in abundance and phenology of the endangered beetle *Lucanus cervus* L. (Coleoptera) using citizen science monitoring. Journal of Insect Conservation, 21: 907–915.
14. Stojanov, A., N. Tzankov, B. Naumov. 2011. Die Amphibien und Reptilien Bulgariens. Frankfurt am Main, Chimaira, 588 pp.

13.3. Електронни източници

1. Данни от Информационната система за защитени зони от екологична мрежа Natura 2000 за защитена зона BG0000289 „Трилистник“, налични към 08.2024 г. на адрес: <https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/Home/ProtectedSite?code=BG0000289&siteType=HabitatDirective>
2. Данни от Информационната система за защитени зони от екологична мрежа Natura 2000 за местообитания и видове, налични към 08.2024 г. на адрес: <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>
3. Публични регистри по ОВОС, налични към 08.2024 г. на адрес: <https://www.moew.government.bg/bg/prevantivna-dejnost/ovos/publiczni-registri-po-ovos/>
4. Публични регистри по ЕО, налични към 08.2024 г. на адрес: <https://www.moew.government.bg/bg/prevantivna-dejnost/ekologichna-ocenka/publiczni-registri-po-eo/>

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение „Почистване на самозалесила се земеделска земя“ в поземлен имот 73122.4.1, землище на село Трилистник, община Марица, област Пловдив, върху защитена зона BG0000289 „Трилистник“, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна